

Dylematy polskiego prawa wyborczego

Przejdź do produktu na ksiegarnia.beck.pl

Wprowadzenie

Przedkładana Czytelnikowi monografia dotyczy problemów, z jakimi spotyka się polski prawodawca i praktyka w związku z regulacjami prawa wyborczego. Przedstawiane problemy są związane zarówno z zagadnieniami ogólnymi, jak i szczegółowymi wynikającymi z postanowień Kodeksu wyborczego¹ oraz innych aktów prawnych, a także z praktyki instytucjonalnej odnoszonej do interpretacji i stosowania prawa wyborczego. W znacznej mierze prezentowane dylematy oscylują wokół wyborów przeprowadzonych w Polsce w latach 2018–2020. Autorzy poszczególnych opracowań są pracownikami naukowymi różnych uczelni, jak również praktykami.

W państwach demokratycznych zagadnienia prawa wyborczego nigdy nie tracą na znaczeniu. Stanowią przedmiot edukacji i analiz naukowych. Nie oznacza to, że wraz z funkcjonowaniem demokratycznych instytucji i zapewnieniem pluralistycznej konkurencji politycznej nie stają się przedmiotem sporów i konfliktów, ujawniających niedoskonałość regulacji (np. Stany Zjednoczone w 2020 r.). Inną doniosłość ma prawo wyborcze w państwach autorytarnych, w których jest wykorzystywane instrumentalnie dla prób legitymizacji władzy. Wykorzystywanie to przejawia się m.in. w lukach regulacyjnych dopuszczających nieprawidłowości wyborcze. Nie bez znaczenia pozostaje także działalność środków masowego przekazu, która może wypaczać wiedzę i postawy elektoratu.

Powszechne, równe, bezpośrednie (pośrednie), większościowe wybory oraz tajne głosowania stanowią podstawowe zasady prawa wyborczego. Jednak zasady te nie wyczerpują zakresu regulacji prawnych z zakresu prawa wyborczego, w ramach których odnotować należy także: sposób funkcjonowania partii politycznych, mechanizmy wyłaniania kandydatów, finansowania wyborów oraz kampanii wyborczych, kreowania okręgów wyborczych, sposoby głosowania oraz kompetencje do rozstrzygania sporów wyborczych. Istotną część powyższych zagadnień przedstawiają Autorzy poszczególnych tekstów zawartych w niniejszej monografii, które to – w odniesieniu do polskich uwarunkowań – nierzadko mają krytyczny charakter.

W książce odnajdziemy opracowania dotyczące statusu i funkcjonowania Państwowej Komisji Wyborczej oraz administracji wyborczej (*S. Marciniak, M. Pietrzak, K. Składowski, A. Pyrżyńska*), wykładni prawa wyborczego (*R. Piszko*), standardów wyborów demokratycznych, wolnych i rzetelnych (*J. Ciapała, A. Domańska, M. Wrzałik*), uchwalania regulacji dotyczących wyborów prezydenckich w 2020 r. i ich ważności (*K. Skotnicki, R. Piotrowski, W. Langer*), interpretacji konstytucyjnego zakazu przepro-

¹ Ustawa z 5.1.2011 r. – Kodeks wyborczy (t.j. Dz.U. z 2020 r. poz. 1319).

wadzenia wyborów w czasie stanu nadzwyczajnego (*P. Chybalski*). Publikacja zawiera także rozważania na temat okręgów wyborczych (*A. Stec*), sposobów głosowania, w tym głosowania korespondencyjnego (*R. Balicki, E. Michałkiewicz-Kądziela*), ważności kart do głosowania (*M. Lis*), realizacji praw wyborczych na wychodźstwie (*T. Strzałkowski*) oraz przez cudzoziemców (*E. Milczarek*). Odmienny charakter mają uwagi niedotyczące powszechnie obowiązującego prawa, tylko wewnętrznego prawa wyborczego korporacji zawodowej radców prawnych (*K. Dąbrowski, P. Mijał*).

Prawo wyborcze było i pozostaje prawem politycznym o podstawowej doniosłości dla ustroju. Dlatego jego pojmowanie oraz interpretacje wpisują się zwykle w kontekst sytuacji politycznej państwa i konkretnych zdarzeń politycznych. Pozostaje wyrazić nadzieję, że w demokratycznym państwie prawnym stopień oddziaływania procesów politycznych na prawo będzie jak najmniejszy.

Jerzy Ciapała
Agata Pyrzyńska

Szczecin, czerwiec 2021 r.

[Przejdź do księgarni →](#)

ksiegarnia.beck.pl